

Svenska Antipiratbyrån Ekonomisk
förening
Box 23021
104 35 STOCKHOLM

Beslut efter tillsyn enligt personuppgiftslagen (1998:204)

Datainspektionens beslut

Datainspektionen konstaterar att Svenska Antipiratbyrån Ekonomisk Förening (Antipiratbyrån) bl.a. genom insamling och registrering av IP-nummer behandlar personuppgifter i den mening som avses i personuppgiftslagen. Antipiratbyråns behandling omfattar även uppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott i den mening som avses i 21 § personuppgiftslagen. Behandlingen brister i två avseenden. Antipiratbyrån, som bedömt att deras hantering inte innebär behandling av personuppgifter, har inte anmält behandlingen av personuppgifter till Datainspektionen i enlighet med 36 § personuppgiftslagen. Antipiratbyråns behandling av lagöverträdelse är i strid med 21 § personuppgiftslagen. Antipiratbyrån föreläggs därför att upphöra med behandlingen.

En förutsättning för att Antipiratbyrån ska kunna behandla uppgifter om lagöverträdelse är att Datainspektionen efter ansökan beviljar undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen. Någon sådan ansökan har inte gjorts. Datainspektionen har i detta ärende inte tagit ställning till om det finns förutsättningar för att meddela ett undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen.

Redogörelse för tillsynsärendet

Datainspektionen har genom ett mycket stort antal klagomål uppmärksammat på att Antipiratbyrån samlar in och använder uppgifter om bl.a. IP-nummer i samband med s.k. fildelning på nätet. Datainspektionen har genomfört en inspektion hos Antipiratbyrån den 8 april 2005 och den 28 april 2005. Datainspektionen har sändt ett inspektionsprotokoll till Antipiratbyrån för eventuella synpunkter. Antipiratbyrån har inkommit med ett yttrande.

När det gäller sakomständigheterna har Antipiratbyrån i huvudsak uppgett följande. Vid sin sökning efter olovligt tillgängliggjort material använder Antipiratbyrån uppgifter om IP-nummer, alias, filnamn och sökväg, vilken server den tillgängliggörande datorn är uppkopplad mot samt tidpunkten för sökavret. Antipiratbyrån eftersöker endast information avseende upphovsrättsligt skyd-

dade verk där Antipiratbyråns medlemmar är innehavare av rättigheterna och behandlar inte känsliga uppgifter eller uppgifter som kan ge en bild av den utdelande personens intressen. Antipiratbyrån använder uppgifterna om bl.a. IP-nummer på två olika sätt beroende på omfattningen av det olovliga tillgängliggörandet. När det gäller särskilt grova fall gör Antipiratbyrån en polisanmälan. I övriga fall skickas den insamlade informationen, tillsammans med ett brev (s.k. abuse-brev), i första hand till den i RIPE registrerade Internetleverantörens abuse-avdelning eller kontaktperson. Uppgifterna är nödvändiga för att Internetoperatörerna ska kunna ingripa mot abonnenter som överträder upphovsrättslagen och abonnemangsvillkoren. Antipiratbyrån sparar inte uppgifterna om IP-nummer, annat än i krypterad form under en kort tid, efter det att abusebrevet har skickats. Vid polisanmälan sparar Antipiratbyrån endast en papperskopia av polisanmälan. Antipiratbyrån har sedan ett år tillbaka gjort 136 polisanmälningar och dagligen skickat 1500-2000 abuse-brev.

När det gäller den rättsliga bedömningen har Antipiratbyrån anfört och åberopat i huvudsak följande. De uppgifter om bl.a. IP-nummer som Antipiratbyrån använder i sin sökning efter olovligen tillgängliggjort material utgör inte personuppgifter i personuppgiftslagens mening. Detta eftersom Antipiratbyrån inte har tillgång till de personuppgifter som identifierar vem som är innehavare av ett abonnemang som använder en viss IP-adress. Antipiratbyrån är även lagligen förhindrad att erhålla uppgift härom från en tillhandahållare av ett elektroniskt kommunikationsnät genom den tystnadsplikt som enligt 6 kap 20 § lagen om elektronisk kommunikation åvilar sådana aktörer. För det fall att personuppgiftslagen är tillämplig är behandlingen tillåten enligt de grundläggande kraven i 9 § personuppgiftslagen och enligt intresseavvägningen i 10 § f) personuppgiftslagen. Antipiratbyrån behandlar i samband med utskick av abusebrev inte uppgifter om lagöverträdelser, utan endast uppgifter om faktiska skeenden. Skulle Datainspektionen anse att uppgifterna innebär en uppgift om lagöverträdelse är behandlingen tillåten enligt Datainspektionens föreskrifter om undantag från förbudet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelser m.m. DIFS 1998:3 1 § d) eftersom behandlingen är nödvändig för att tillvarata rättsliga anspråk. Om Datainspektionen skulle anse att IP-nummer är en personuppgift är behandlingen tillåten enligt det sistnämnda undantaget även vid polisanmälningar.

Skäl för beslutet

Fråga om Antipiratbyrån behandlar personuppgifter

Enligt 3 § personuppgiftslagen avses med personuppgifter *all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet*. Enligt punkt 26 i ingressen till EG-direktivet ska man för att avgöra om en person är identifierbar beakta alla hjälpmedel som i syfte att identifiera vederbörande rimligen kan komma att användas antingen av den personuppgiftsansvarige eller av någon annan person. Av förarbetena till den svenska personuppgiftslagen framgår bl.a. följande. Det krävs bara att en fysisk person kan identifieras med hjälp av informationen, inte att den personuppgiftsansvarige själv ska förfoga över samtliga uppgifter som gör identifieringen möjlig. När det gäller uppgift om s.k. nätnodsadresser och liknande "elektroniska identiteter" kan sådana uppgifter om användarna ofta hänföras till en individ med hjälp av uppgifter som användarens Internetleverantör har tillgång till. I vissa fall kan uppgifter direkt hänföras till en så begränsad grupp personer, t.ex. en handfull

personer med tillgång till en och samma dator eller nätanslutning, att en enskild individ med hjälp av andra uppgifter enkelt kan identifieras, och att uppgifterna då får betraktas som personuppgifter.

Datainspektionen konstaterar att en uppgift om IP-nummer kan vara en personuppgift i personuppgiftslagens mening, men att en bedömning får göras i varje enskilt fall. Datainspektionen anser att IP-nummer utgör en personuppgift i de fall som någon, t.ex. en Internetleverantör, kan hänföra uppgiften till en enskild abonnent eller användare som är en fysisk person. Detta betyder att den som avser att behandla uppgifter om IP-nummer måste följa bestämmelserna i personuppgiftslagen.

Datainspektionen bedömer att Antipiratbyrån genom sin insamling av uppgifter om bl.a. IP-nummer behandlar personuppgifter och att personuppgiftslagen är tillämplig. Det förhållandet att Antipiratbyrån inte själv kan identifiera individerna saknar betydelse, så länge som någon annan kan hänföra uppgifterna till en individ. Själva avsikten med Antipiratbyråns behandling är också att Internetleverantörerna respektive polismyndigheten ska vidta åtgärder mot användare som överträder upphovsrättslagen och/eller abonnemangsvillkoren genom att olovligt tillgängliggöra upphovsrättsligt skyddade verk. För det ändamålet tillhandahåller Antipiratbyrån Internetleverantörerna och polismyndigheten de uppgifter som behövs för att kunna identifiera den mot vilken åtgärder ska riktas.

Datainspektionen konstaterar att Antipiratbyrån inte har anmält behandlingen av personuppgifter i enlighet med bestämmelserna i 36 § personuppgiftslagen. Något undantag från anmälningsskyldigheten är inte tillämpligt.

Fråga om Antipiratbyrån behandlar uppgifter om brott m.m.

Enligt 21 § personuppgiftslagen är det förbjudet för andra än myndigheter att behandla personuppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott. Av förarbetena till personuppgiftslagen framgår bl.a. följande. En uppgift om att någon har eller kan ha begått något visst brott utgör en uppgift om lagöverträdelse, även om det inte finns någon dom eller motsvarande beträffande brottet.

*Förutom den tekniska information om bl.a. uppgift om IP-nummer som Antipiratbyrån samlar in, lämnar Antipiratbyrån i abuse-brevet bl.a. följande uppgifter. **Brott mot upphovsrättslagen. Vi har uppmärksammat att någon i ert nätverk tillgängliggör uphovsskyddat material utan tillstånd från rättighetshavaren. Handlingen utgör ett intrång i rättighetshavarens rättigheter. Det tillgängliggjorda materialet överensstämmer med respektive originalprodukt och bevisningen motsvarar vad som krävs för att inleda en rättslig process.***

Datainspektionen bedömer att Antipiratbyrån genom sin användning av IP-nummer och övrig information behandlar uppgifter om lagöverträdelse som innefattar brott i den mening som avses i 21 § personuppgiftslagen. Utgångspunkten är därför att behandlingen är förbjuden.

Utan hinder av förbudet i 21 § personuppgiftslagen får sådana personuppgifter behandlas om behandlingen avser endast enstaka uppgift som är nödvändig för

att rättsliga anspråk skall kunna fastställas, göras gällande eller försvaras i ett enskilt fall (Datainspektionens föreskrifter, DIFS 1998:3 punkten d).

Datainspektionen bedömer att Antipiratbyråns behandling av uppgifter om bl.a. IP-nummer, varken när det gäller inom ramen för utskick av abuse-brev eller vid polisanmälan, omfattas av undantaget i fråga. Behandlingen kan sägas vara nödvändig för att rättsliga anspråk ska kunna fastställas, göras gällande eller försvaras i ett enskilt fall. Det föreligger ett berättigat intresse av behandlingen som väger tyngre än den registrerades intresse av integritetsskydd, dvs. behandlingen i sig kan anses tillåten enligt en intresseavvägning i 10 § punkten f). Behandlingens omfattning innebär dock att den inte kan sägas avse endast enstaka uppgift. I denna bedömning har Datainspektionen beaktat att det när det gäller abuse-breven är fråga om behandling av en mycket stor mängd uppgifter som innebär att många människor riskerar att utpekade som misstänkta brottslingar. Även omfattningen av behandlingen vid polisanmälningar är sådan att den inte kan rymmas inom det aktuella undantaget. För att det ska vara tillåtet för företag eller andra organisationer att behandla brottsuppgifter, annat än enstaka uppgifter i undantagsfall, krävs att Datainspektionen beslutar om undantag från förbudet.

Datainspektionen konstaterar att Antipiratbyrån behandlar uppgifter om lagöverträdelser i strid med förbudet i 21 § personuppgiftslagen.

En förutsättning för att Antipiratbyrån ska kunna behandla uppgifter om lagöverträdelser är att Datainspektionen efter ansökan beviljar undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen. Någon sådan ansökan har inte gjorts. Datainspektionen har i detta ärende inte tagit ställning till om det finns förutsättningar för att meddela ett undantag från förbudet i 21 § personuppgiftslagen.

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga beslutet skall ni skriva till Datainspektionen. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och den ändring som ni begär. Inspektionen måste ha fått ert överklagande inom tre veckor från den dag ni fick ta del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas. Datainspektionen sänder överklagandet vidare till Länsrätten i Stockholms län för prövning om inspektionen inte själv ändrar beslutet på det sätt ni har begärt.

Beslut i detta ärende har fattats av Datainspektionens styrelse i närvaro av chefsjuristen Leif Lindgren, tillsynsdirektören Britt-Marie Wester, datarådet Hans-Olof Lindblom och byrådirektören Katarina Högquist, föredragande. I beslutet deltog generaldirektören Göran Gräslund, ordförande, samt ledamöterna, Mats Berglind, Ylva Lindahl, Åke Rangborg och Rigmor Stenmark.

Göran Gräslund

Katarina Högquist